

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
13 iulie 2022**

**Probă scrisă
LIMBA ȘI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ**

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Üşüyen Sokak

Kalabalık ve gürültülü bir kentti bu; benzemiyordu ne kafam içinde biçimlendirdiğim yaşama, ne de kumlar üstüne şekli çizdiğim yaşama - sokak, bina, direk, tel; her köşe başında bir yeşil üniformalı ve geceleyin karanlıklar içinde bin gözlü korku. Kaçtım. Dehlizler içinde yüzümü ellerimle örtüp ağladım; ağladım; ve çaresiz, vur abalıya diye ünleyip gene yürüdüm sokak sokak, ve elimde düğün fotoğrafı. Kentin tam ortasında fıstık çamları ve servilerle, çınar ağaçları ve salkım söğütlerle, açıklıklarda ise her çeşit çiçek döşekleri ve çiçekler arasında yeşil renkli peykeler atılı ama içerisine kolay girilmez bir parkın parmaklığı gidip yattım tam üç gün, üç gece, ve dördüncü günün sabahı gün ışıırken gözlerimi açtım; ve açınca gözlerimi yanıbaşımda dizüstü durarak yüzüme bakan bir adam gördüm. Saçı sakalına karışmış ihtiyar bir adamdı, ama kızıl çerçeveli gözlerinin içi ışıltılı ve elleri göğsümde, gömleğimin düğmelerini ilmekliyordu ve ilmeklerden göğsümde düğmelerimi yavaş, âdeta dualı bir sesle konuşuyordu. Ben ise onun yüzüne bakıyordum: yüzü, kulakları, alnı kir kirdi ama iğrenç değildi; gözleri içindeki bakışları öylesine büyümlü anlamlarla yüklüydü ki - onun gözleri içindeki bu bakışlarla ölüp dinliyordum, ölüp diriliyordum; her ölüşümde kendimi; parkın çiçek döşekleri üstünde upuzun uzalı, dirildiğimde ise ıssız bir çöl ortasında, elimde badem dalı, kızgın kumların yüzüne varlı-, göm resmini çizmekle uğraşır bir durumda buluyordum kendimi; adamsa üzerime eğilmiş, düğmelerimi ilmeklerden kuşağıma fısıldıyordu boyuna -

'... adamsın be! ihvan toplumundansın be! adını bile sormadım. Pedro Pandikarlos mu adın? osman mı, yoksa Nikalo? Ahmet belki, ya da Kurt Manheimer. ama istemem, söyleme - bizdensin be! biliyor musun ne kadar yürüdün? nice yollar geçtin? niçin neden diye sormadın - bastırıp düğün fotoğrafını göğsüne, geçtiğin yollar üstünde badem dallarına asılı bebeklere baktın yeisle, nice heyheyler geçirdin, geçerken mezarlıklar içinden mezartaşları arasında yaşamı okşadın. ve göğsünde düğün fotoğrafı - yaşamdan sana minnet - körpe vücudunda çiçek açtı eski ve unutulmuş aşklar, biliyorum - burada toprak boz rutubetli bitkisiz.

Cengiz Dağcı

1. Metnin anafikir ve yedek fikirlerini meydana getiriniz. **2 puan**
2. Verilen metin hangi edebî türüne aittir? Açıklayınız. **2 puan**
3. Döneme bağlı kullanılan kelimeler özel bir edebî atmosfer yaratır. Özellikleri belirtiniz. **2 puan**
4. Metne dayalı romanın iki özelliğini belirtiniz. **2 puan**
5. Metne dayalı Türk edebiyatında romanın öneminden bahsediniz. **2 puan**
6. Verdiğiniz cevaplara bağlı, dönem - yazı ilişkiden bahsederek, 900-1500 kelimelik bir kompozisyon yazınız. Kompozisyon içerisinde, geleneksel motif, fikir, usul, delil, ve yazı tekniklerini meydana getiriniz. **20 puan**

Not! Doğru verdiğiniz cevaplara **ikişer puan** verilir. Kompozisyon düzenlemesine **10 puan** verilir (geleneksel motif, fikir, üslup, delil ve yazı teknikleri doğru sıralanmasına). Kompozisyon yazmasına **10 puan** verilir (plân ve mantıkça fikir düzenine, mantıklı analiz ve delil getirmesine, edebî dil kullanmasına, doğru noktalanmasına, kelime sayısı şartlarına uymasına).

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Mevlânâ Celseddin-i Rûmî

Mevlânâ `nın üniversalist görüşünde, sınırlayıcı dış şekil ile bütün varlığın içinde bulunan sınırsız güç arasındaki tezat önemli bir rol oynar. Mevlânâ `ya göre bütün varlık aynı ilahî cevherin ifadesidir. Görülen sınırlı varlıkların hepsinde o vardır. Sınırlı şekiller, kendilerini meydana getiren ebedî gücü gizlerler. Her şey ona perdedir. Bundan dolayı hakikate ulaşmak isteyen insan, dış şekilleri aşarak onların içinde bulunan gizli cevheri bulmaya çalışmalıdır.

Mevlânâ insana da bu gözle bakar. O, şiirlerinde sık sık içi su dolu testi veya içi şarap dolu kadeh imajını kullanır. Önemli olan testi veya kadeh değil, su ve şaraptır. Vücut insanları kendi içlerinde bulunan ruha ulaşmaktan alıkoymaz. Halbuki insanın değeri vücudunda değil, ruhundadır. İnsan vücudunu hareket ettiren ruhtur.

Mehmet Kaplan

1. Metne göre islamî devir edebiyatın temel konusu hangisidir? **3 puan**
2. “ ...Sınırlayıcı dış şekil ile bütün varlığın içinde bulunan sınırsız güç arasındaki tezat önemli bir rol oynar.” sözü ile asıl anlatılmak istenen nedir? **3 puan**
3. “ Bundan dolayı hakikate ulaşmak isteyen insan, dış şekilleri aşarak onların içinde bulunan gizli cevheri bulmaya çalışmalıdır” cümlesini 30- 50 kelimelik bir yazıda açıklayınız. **3 puan**
4. İslamî devir edebiyatın aykırı niteliklerini geliştirerek özelsel görüşünüzü belirleyiniz. **3 puan**
5. “ Her şey ona perdedir.” sözünü açıklayınız. **3 puan**
6. İkinci paragrafta kullanılan noktalama işaretlerinin görevini açıklayınız. **3 puan**
7. “Görüş, sınır ve vücut” sözcüklerini deyim olarak birer cümlede kullanınız. **3 puan**
8. “ varlığın” sözcüğündeki ses olayını açıklayınız. **3 puan**
9. “ Çalışmalıdır” kelimesini yapısı bakımından inceleyiniz. **3 puan**
10. “Sınırsız, dolu ve içlerinde” sözcüklerinin karşıt anlamlılarıyla cümle kurunuz. **3 puan**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

1. Receptarea de mesajele orale în diverse contexte de comunicare

1.2. Deducerea sensului unei unități lexicale necunoscute

- listarea unităților lexicale necunoscute în scopul clarificării acestora prin apel la dicționar (tipărit sau on-line)
- identificarea unităților lexicale în diverse propoziții
- exerciții de integrare a unităților lexicale în serii sinonimice și antonimice

Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura maternă turcă, clasele a V-a – a VIII-a aprobată prin ordin al ministrului nr. 3393/28.02.2017

Eğitim-öğretim sürecinde eğitim ve öğretimin özelliklerini meydana getiren yukarıdaki tabloda geçen kazandırılacak becerilere göre şu hususlara dikkat edilecektir:

1. Eğitim-öğretim yöntemlerinden ikisini kullanarak öğrencilere beceri kazandırmadaki rolünü açıklayınız. **12 puan**
2. Öğretici (didaktik) etkinliklerin düzenlenmesinde iki şekilden yararlanarak, bunların etkinliklerin organizasyonundaki gerekliliğini belirtiniz. **8 puan**
3. Öğretici (didaktik) etkinliklerin düzenlenmesinde eğitim materyallerinin etkisini iki farklı örnekle açıklayınız. **8 puan**
4. Eğitim-öğretim sürecinde eğitim ortamının önemini belirtiniz. **2 puan**